

Czigány György

Czigány György nemrég megjelent gyönyörű vallomásos könyvében, a Zárófogadás címet adta neki, a kezdő szavak ekképpen hangzanak: "... a duinói hercegi kastélyban, a győri Duna parton, vagy szadai kertünkben mind vendégei a zárófogadásnak, akiket elme és szív álmaival nyolc évtized együvé sodort." Végiggondolta-e Czigány, kérdezhetnénk, hogy ha Duinóba nem is jutna el mindenki, de Győrött, a szadai kert előtt bizonyosan egy egész ország ott tülekednék? S tünődnénk, végtére hangversenybe, hangzavarba keveredve kérnénk, a zárófogadás szavát komolyan gondolta-e s valójában mit jelent. Hisz arról mégse ábrándozzék, hogy a fogadás végén majd visszavonul habitusa, szelleme, tehetsége s műveltsége hátsó termeibe mi meg csak úgy széjjelszélednénk.

Czigány György, amikor 1956-ban, a magyar rádió zenei osztályára szegődött, s elkezdte mindjárt első pillanatban elkötelezetten sajátos s félreismerhetetlen hangú műsorait megalkotni (ő ezt a rá jellemző szerénységgel így mondja, "igyekeztem zenei műsoraimba az irodalmat is becsempészni), a művek válogatása, a hozzáírt kísérőszöveg már akár árulkodhatott a későbbi, szinte felfoghatatlan népszerűségű sorozatok, a déli Ki nyer ma? a New York Kávéházban, az Ástoriában, a televízióban a Csak a derű óráit számolom, a Házi muzsika megalkotójáról. S a rádióban a Muzsikáló reggel hajnali adásairól. Vagy utazások világszerte, megrendítő alkalmak is, Antall József temetésének, a két magyarországi papalátogatás kommentálása. De ki ne emlékeznék a portrékra - amelyek Ottlik Gézaról, Nemes Nagy Ágnesről, Mátyás Ivánról, Weöres Sándorról, Pilinszky Jánosról készültek. S újra meg újra beszélgetések írókkal, képzőművészekkel, főképp zenészekkel. Figyelemfelhívás az ifjabb nemzedékre. Láthatjuk, a pusztai felsorolás megtölthet egy laudációnak szánt s meghatározott szöveget. A szellem bőségén, mit s hogyan osszunk föl mindent úgy, hogy a "kiművelt emberfő" szolgálatunkban csak gazdagodjék, s persze ne tagadjuk, munkánk művünk szerint érdemünk is legyen. Czigány György érdeméről szólva "kiművelt lelket" is említenék. Mindazonáltal szellemi s lelki, túli s inneni léttartás arányát, bizonyos hivatások ilyenkor aranymetszést említik

Ha Czigány György teljes pályájáról szólnánk (ma a művelődés szolgálattevőjét dicsérjük), részletesen említhetnénk az együttes életmű ama felét, amely háttérként, tápláló forrásként ezt

mindenkor segítette. Segíti ma is - most épp a Katolikus Rádió zenei munkatársát. Végezetül ne fozzuk meg az ünnep hangulatát mégsem néhány verssortól (a költő nevét nem említjük), nem zárófogadás köszöntésképp: "Dolgozz hóforrás, szelíden / keringő öröm a szívben: / elég élet, ami adatik... / Sem a nap, sem az óra nem / siettet, nem ijeszt az őszi / táj sem: egy villanó mosoly legyőzi / a halál mozdulatait."

Kalász Márton